

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

OSA 3 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tuen aikana

Sisältö

OSA 1 Johdanto lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan

**OSA 2 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisen
perusperiaatteet**

OSA 3 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tuen aikana

OSA 3 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tuen aikana: A ja B

A Lapsen vasun merkitys tuen aikana

- Inklusiivisen varhaiskasvatuksen periaatteet ja lapsen edun ensisijaisuus
- Tuen muodot ja yleinen, tehostettu ja erityinen tuki
- Lapsen vasu ja hallintopäätökset
- Lapsen ja huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö
- Monialainen yhteistyö
- Diagnoosien kirjaaminen
- Tukea koskevan tiedon siirtäminen
- Tuen tarvetta koskeva tieto esiopetukseen siirryttäessä

B Lapsen vasun laadinta, arviointi ja tarkistaminen tuen aikana

- Lapsen vasun laadinta ja arviointi tuen aikana
- Tukea koskevat kirjaukset lapsen vasussa
- Tuen tarpeen arviointi lapsen vasussa
- Tavoitteen asettaminen tuen aikana
- Tuen muotojen suunnittelu
- Tuen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi
- Lapsen vasun hyödyntäminen hallintopäätöstä tehtäessä

**A: Lapsen vasun merkitys tuen
aikana**

A decorative graphic on the right side of the slide, consisting of two overlapping, wavy, ribbon-like shapes. The top shape is blue and curves downwards, while the bottom shape is green and curves upwards, creating a sense of movement and flow.

Inklusiivisen varhaiskasvatuksen periaatteet

- Inklusiivisiin periaatteisiin kuuluu:
 - kaikkia lapsia koskevat yhtäläiset oikeudet, tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, moninaisuuden arvostaminen sekä sosiaalinen osallisuus ja yhteisöllisyys
- Nämä periaatteet ohjaavat myös lapselle annettavaa tukea. Toisin sanoen lapselle annettava tuki ei saa leimata, syrjiä tai eriarvoistaa lasta.
- Henkilöstön tehtävänä on tukea lapsen sosiaalista osallisuutta ja yhteisöllisyyden kokemustaan niin, että lapsi tuntee kuuluvansa lapsiryhmään ja osallistuu sen tasavertaisena jäsenenä leikkeihin ja kaikkeen toimintaan.
- Henkilöstön tehtävänä on vahvistaa moninaisuuden arvostamista omalla esimerkillään ja ohjaamalla siihen lapsia ja muita aikuisia.

Lapsen edun ensisijaisuus ohjaa varhaiskasvatuksessa tehtävää työtä ja tuen toteuttamista

Lapsen vasun merkitys tuen toteuttamisessa

- Varhaiskasvatukseen osallistuminen on hyvä perusta lapsen kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille.
- Vaikeuksia ehkäistään ennalta pedagogisilla järjestelyillä ja erilaisilla työtavoilla, esim.
 - suunnitelmallinen toiminnan eriyttäminen
 - ryhmien joustava muuntelu
 - oppimisympäristöjen muokkaaminen
 - selkeä päiväjärjestys
 - päivittäisten toimintojen rytmittäminen

Tukevat kaikkia lapsia
- Ryhmän laadukas pedagogiikka on perusta tuen toteuttamiselle
- Lapselle annetaan tarvittavia, yksilöllisesti kohdennettuja tuen muotoja joustavasti ja viipymättä tuen toteuttamisen periaatteiden mukaisesti
 - Tuen toteuttamisen suunnittelu tehdään lapsen vasuun

Tuen muodoilla vastataan lapsen tuen tarpeeseen

- **Lapsella on oikeus saada yksilöllistä tukea heti, kun tuen tarve on havaittu**
 - Jos lapsi tarvitsee yhtä tai enintään muutamaa tuen muotoa, jolla vastataan lapsen yksilölliseen tarpeeseen, on kyseessä **yleinen tuki**
 - Jos lapsen tuen tarpeeseen tulee vastata useammalla säännöllisesti toteutettavalla tuen muodolla, on kyseessä **tehostettu tuki**
 - Jos lapsen tuen tarpeeseen tulee vastata usealla kokoaikaisesti ja jatkuvasti toteutettavalla tuen muodolla, on kyseessä **erityinen tuki**
- **Tarvittavat tuen muodot aloitetaan viivytyksettä**

Tuen muotojen tarve arvioidaan ja suunnitelma niiden toteuttamisesta kirjataan lapsen vasuun

Pedagogiset tuen muodot

Toistuvien toimintojen sekä lapselle selkeän ja ennakoitavan päivärytmin luominen

Oppimisympäristöihin liittyvät ratkaisut

Sensitiiviset ja saavutettavat vuorovaikutus- ja kommunikointitavat

Yhteisiä ja johdonmukaisia pedagogisten ja erityispedagogisten työtapojen ja menetelmien käyttöä

Toimintatavat, joissa lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää

Esteettömyys – pedagogiset ja rakenteelliset ratkaisut

Rakenteelliset tuen muodot

Henkilöstön osaamisen ja erityispedagogisen osaamisen lisääminen

Ryhmän lapsimäärän pienentäminen, pien- tai erityisryhmä

Henkilöstön mitoittamiseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut sekä niiden muuttaminen lapsen tuen tarpeen mukaan

Varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustamispalvelut, apuvälineiden käyttäminen, veon opetus ja konsultaatio

Hoidolliset tuen muodot

Menetelmiä ja toimintatapoja, joilla vastataan lapsen tarvitsemaan hoitoon, hoivaan ja avustamiseen

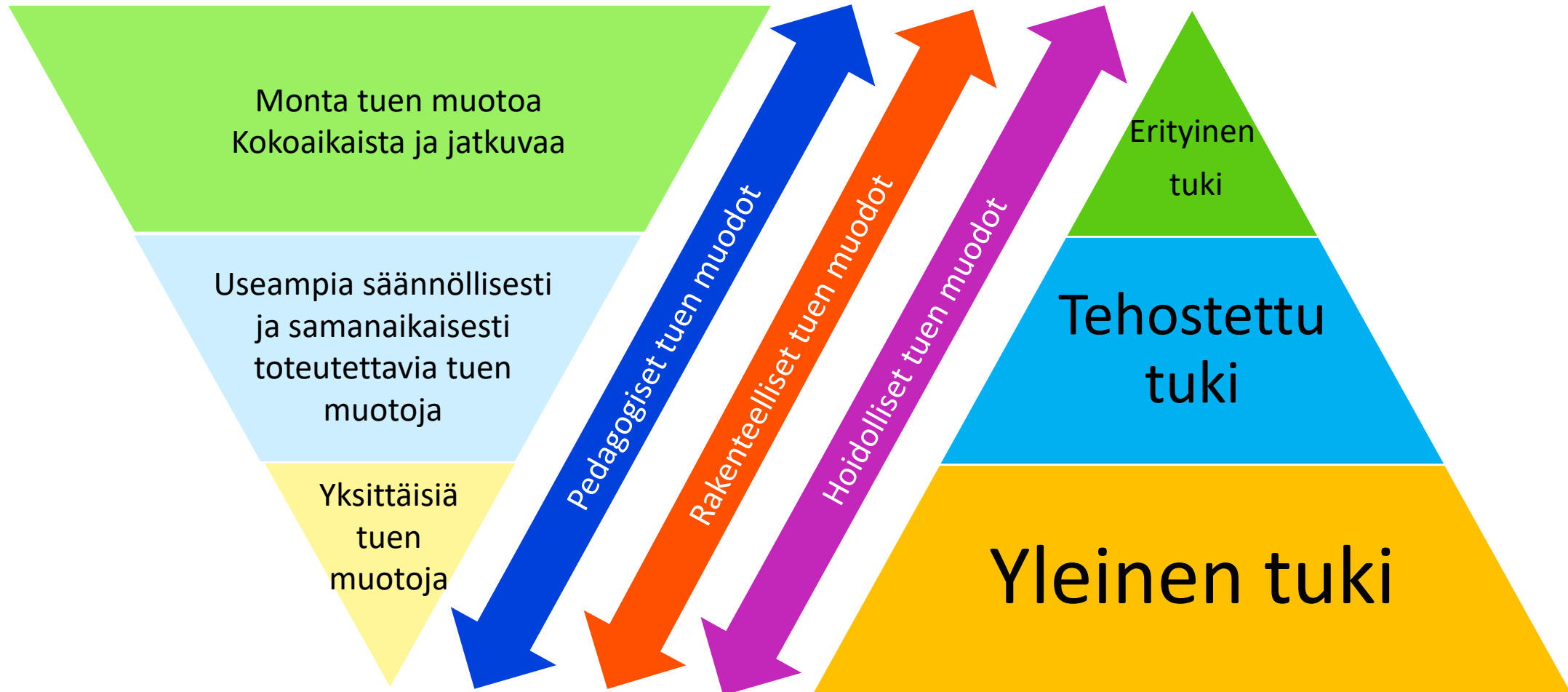
Terveystieteellisten tarpeiden huomiointi esimerkiksi lapsen pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyvät avustamisen tarpeet ja apuvälineet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa tehdään yhteistyötä esim. ohjauksen ja konsultaation osalta

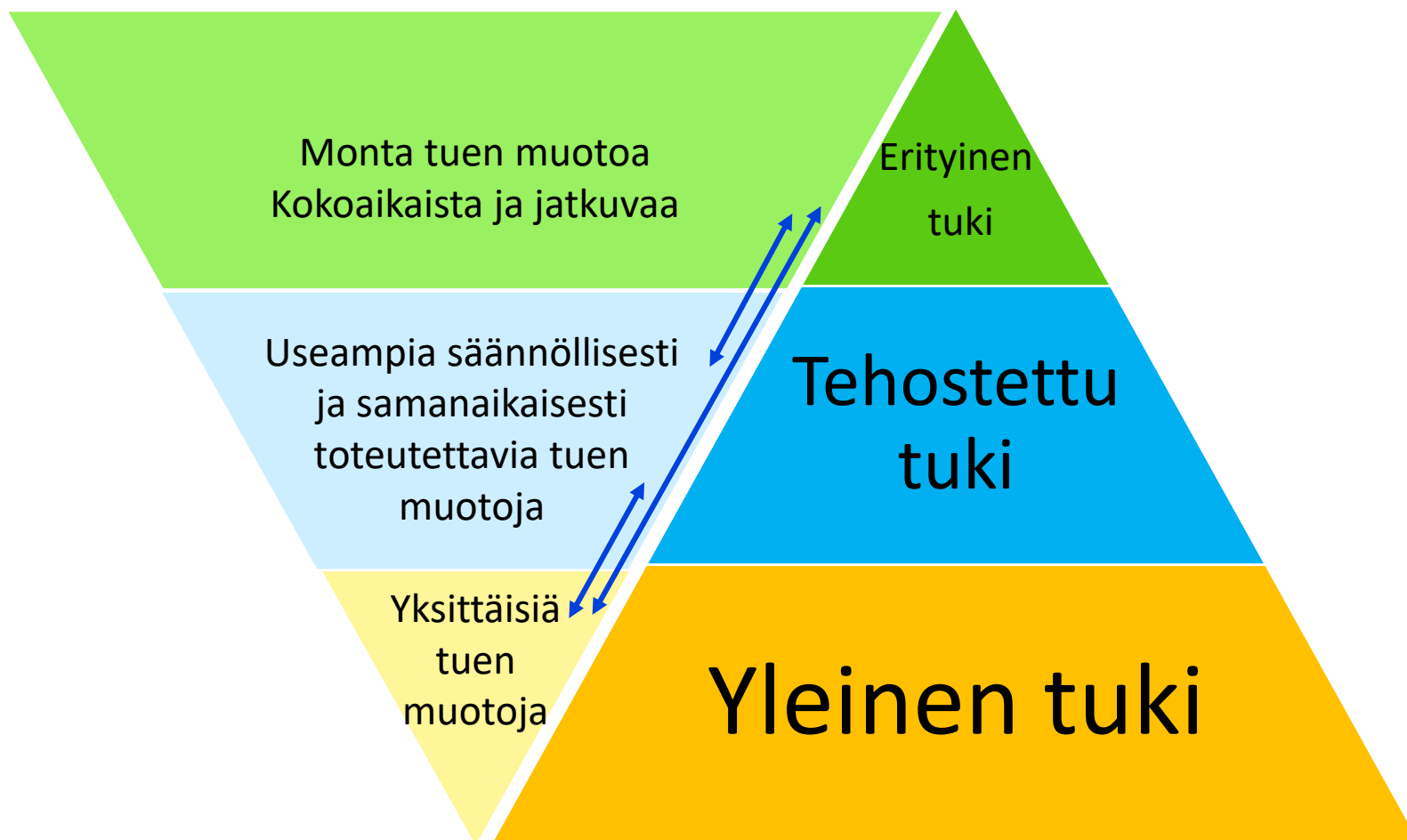
Rakenteelliset tuen muodot mahdollistavat tarvittaessa

Rakenteelliset tuen muodot mahdollistavat tarvittaessa

Lapsen tuki voi sisältää lapsen tarvitsemia pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia tuen muotoja

Tuen toteuttamisen keskeiset periaatteet

- Annettava tuki arvioidaan aina lapsikohtaisesti
- Lapsen saama diagnoosi tai kuntoutus ei määritä lapselle annettavaa tukea
- Tehostetun tai erityisen tuen edellytyksenä ei ole, että lapsi on ensin saanut yleistä tai tehostettua tukea
- Tehostettua tai erityistä tukea saava lapsi on otettava huomioon päiväkodin ja pph:n henkilöstön mitoituksessa, mikäli lasta varten ei ole avustajaa

Lapsen vasun merkitys hallintopäätöstä tehtäessä

- Lapsen vasua **hyödynnetään** tehtäessä hallintopäätöstä annettavasta tehostetusta tai erityisestä tuesta tai tukipalveluista
- Mikäli lapsen tuen tarvetta on arvioitu lapsen vasussa, **tulee arviointi huomioida** annettaessa tehostetun tai erityisen tuen hallinnollista päätöstä tai päätöstä tukipalveluista
- Lapsen vasua päivitetään hallintopäätöksen sisällön mukaisesti
- Hallintopäätös muutetaan tai kumotaan, **mikäli tuen tarve muuttuu lapsen vasun tarkistamisen** tai muun arvioinnin yhteydessä → hallintopäätös muutetaan myös, jos esim. tehostetun tai erityisen tuen päätöksen saaneen lapsen varhaiskasvatuspaikka muuttuu

5.6 Lapsen tuen toteuttamista koskeva hallintopäätös		
Tukipalvelut (yleinen tuki)	Tehostettu tuki	Erityinen tuki
pvm/annettu <input type="text"/>	pvm/annettu <input type="text"/>	pvm/annettu <input type="text"/>
pvm/kumottu <input type="text"/>	pvm/kumottu <input type="text"/>	pvm/kumottu <input type="text"/>

Jos hallintopäätös on muutettu,
uuden päätöksen päivämäärä merkitään
lapsen vasuun

Lapsen ja huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö

- Avoimen, luottamuksellisen ja turvallisen ilmapiirin rakentaminen edellyttää varhaiskasvatuksen henkilöstöltä aloitteellisuutta ja aktiivisuutta
- Jaettu tieto lapsesta ja hänen tarpeistaan on lähtökohta varhaisen ja riittävän tuen antamiselle
- Huoltaja voi myös tehdä aloitteen lapsen tarvitsemasta tuesta, ja tarvittavaa tukea arvioidaan yhdessä ryhmän henkilökunnan ja tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa
- Huoltajan kanssa keskustellaan lapsen oikeudesta tukeen, tuen järjestämisen keskeisistä periaatteista sekä lapselle annettavasta tuesta ja tuen toteuttamisen muodoista. Tarvittaessa keskusteluissa käytetään tulkkia.
- Huoltajalle annetaan tietoa lasta koskevien asioiden käsittelystä, tietojen saannista ja niiden luovuttamisesta sekä salassapidosta
- Lapsi osallistuu yhteistyöhön, häntä kuullaan ja hänen mielipiteensä huomioidaan
- Lapsen tuen toteuttamisen tavoitteet voidaan saavuttaa parhaiten silloin, kun kaikki osapuolet osallistuvat yhteistyöhön

Lapsen vasu on keskeisin työväline, kun lapsen ja huoltajan kanssa tehdään yhteistyötä lapsen tukeen liittyen.

Monialainen yhteistyö tuen aikana

- Paikalliset lasten ja perheiden palvelut muodostavat tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden lapsen tuen järjestämisessä.
- **Lapsen edun ensisijaisuus** ohjaa myös monialaista yhteistyötä
- Monialainen yhteistyö toteutetaan ensisijaisesti huoltajan suostumuksella sekä noudattaen salassapitoa ja tietojen vaihtoa koskevia säännöksiä.
 - Lapsella on oikeus tarvitsemaansa tukeen, joten huoltajien vastustuksesta huolimatta monialaista yhteistyötä voidaan tehdä siltä osin kuin lapsen tuen toteuttaminen edellyttää
- Sosiaali- ja terveystieteelliset osallistuvat arviointiin, jos tarvitaan myös muuta kuin varhaiskasvatushenkilöstön pedagogista asiantuntemusta tuen tarpeen arvioimiseksi ja tuen ratkaisujen perusteeksi.
 - Erityisesti hoidollisen tuen muotojen suunnittelussa sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntemus on usein tarpeen

Lapsen vasu on keskeisin työväline, kun monialaista yhteistyötä tehdään lapsen tukeen liittyen.

Kirjataanko lapsen vasuun diagnooseja?

- Suositus on, että diagnoosia ei kirjoiteta lapsen pedagogisiin asiakirjoihin, koska:
 - diagnoosi ei kuvaa lapsen tilannetta kovin tarkasti
 - saman diagnoosin sisällä on vaihtelua siinä, millaisia oireita ilmenee tai millaisia piirteitä on esimerkiksi lapsen käyttäytymisessä
 - lapsi voi saada erilaisen diagnoosin eri ikävaiheissa
 - diagnoosi saattaa olla myös leimaava
 - pelkkä diagnoosi ei anna perustaa lapsen tuen suunnittelulle ja hänen kanssaan työskentelylle, ja nämä nimenomaan ovat pedagogisten asiakirjojen keskeisiä tehtäviä
- Diagnoosin kirjaaminen ei ole kiellettyä, mutta
 - diagnoosit ja terveystiedot ovat salassa pidettävää tietoa
 - edellyttää erityistä huolellisuutta tietojen käsittelyssä
 - ilman huoltajan yksilöityä tiedonsiirtolupaa ei saa siirtää tietoa, joka ei ole välttämätöntä varhaiskasvatuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta.
 - diagnoosin osalta on vaikea perustella, että se olisi tällaista tietoa

Tuen tarvetta koskevan tiedon siirtäminen (varhaiskasvatuslaki 41 §)

Varhaiskasvatuksen järjestäjällä ja tuottajalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi ja tuottamiseksi välttämättömät tiedot lapsen huoltajilta, opetustoimen viranomaisilta, sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisilta, muilta varhaiskasvatus-, sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen tuottajilta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiltä.

*Lapsen varhaiskasvatuksesta vastaavilla henkilöillä ja tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden tai niiden toteuttamisen arviointiin osallistuvilla henkilöillä on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä varhaiskasvatuksen järjestäjälle ja tuottajalle **sellaiset tiedot, jotka ovat varhaiskasvatuksen järjestämisen, tuottamisen ja tuen arvioinnin kannalta välttämättömiä.***

Tiedonsiirron tavoitteena on turvata **lapsen edun mukaisen varhaiskasvatuksen toteutuminen.**

- Koskee myös tilanteita, joissa lapsi
- siirtyy kunnan tai yksityisen palveluntuottajan järjestämästä varhaiskasvatuksesta toisen kunnan tai palveluntuottajan järjestämään varhaiskasvatukseen
 - siirtyy varhaiskasvatuksesta esiopetukseen tai perusopetukseen.

Lapsen tuen tarve lapsen siirtyessä esiopetukseen

- Tuen tarve **arvioidaan** aina lapsen aloittaessa esiopetuksen. Esiopetukseen osallistuvan lapsen kasvun ja oppimisen tuesta määrätään esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa.
- Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta mahdollinen tuki tulee **yhteensovittaa** esiopetuksessa annettavan tuen kanssa ja **kirjata** lapsen vasuun.
- Tehostettua tukea saavan lapsen oppimissuunnitelmassa ja erityistä tukea saavan lapsen HOJKS:ssa otetaan esiopetuksen lisäksi annettava varhaiskasvatus huomioon esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta mahdollinen tuki tulee yhteensovittaa esiopetuksessa annettavan tuen kanssa ja kirjata lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Esiopetuksessa hallintopäätös tehdään vain erityisestä tuesta.

Täydentävän varhaiskasvatuksen aikana tehostetusta ja erityisestä tuesta tai tukipalveluista.

**B: Lapsen vasun laadinta,
arviointi ja tarkistaminen tuen
aikana**

Lapsen vasun laadinta ja arviointi tuen aikana

- Lapsen vasuun kirjataan
 - tuen muodot (esim. tukipalvelut) ja tuen toteuttamisen intensiteetti → yleinen, tehostettu tai erityinen tuki
 - tuen muotojen toteuttamiseen liittyvät vastuut ja työnjako
- Lapsen vasun laadinnasta ja arvioinnista vastaa varhaiskasvatuksen opettaja ja/tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhteistyössä muun henkilöstön ja lapsen huoltajan kanssa.
- Henkilöstö tukee lapsen ja huoltajan osallisuutta suunnitelman laatimisessa ja arvioinnissa.
- Tuen tarvetta ja toteutumista arvioidaan ja suunnitelma tarkistetaan tarpeen mukaan vähintään kerran vuodessa tai tuen tarpeen muuttuessa.
- Toiminnan tavoitteiden saavuttaminen kirjataan ja tavoitteita muutetaan lapsen tarvetta vastaavaksi.
- Suunnitelmaan kirjataan, kun tuen tarve ja toimenpiteet päättyvät.

Tukea koskevat kirjaukset lapsen vasussa

Pedagogiset tuen muodot

- varhaiskasvatuspäivän rakenteeseen ja päivärytmiin liittyvät ratkaisut
- oppimisympäristöihin liittyvät ratkaisut
- tarvittavat erityispedagogiset menetelmät
- vuorovaikutus- ja kommunikointitavat, esimerkiksi viittomien ja kuvien käyttö
- käytännöt, miten lapsi pääsee osalliseksi vertaisryhmän toimintaa, esimerkiksi esteettömyyden huomiointi.

Hoidolliset tuen muodot

- perushoitoon, hoivaan ja avustamiseen liittyvät menetelmät
- terveydenhoidolliset tarpeet, esimerkiksi lapsen pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyvä avustaminen ja apuvälineet.

Rakenteelliset tuen muodot

- tuen toteuttamiseen liittyvän osaamisen ja erityispedagogisen osaamisen vahvistaminen
- henkilöstön mitoittamiseen ja rakenteeseen liittyvät ratkaisut
- lapsiryhmän kokoon ja ryhmärakenteeseen liittyvät ratkaisut
- tulkitsemis- ja avustamispalvelut sekä apuvälineiden käyttö
- pien- tai erityisryhmä tai muu tarvittava ryhmämuoto
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan osa- tai kokoaikainen opetus tai konsultaatio

Tuen edellyttämä yhteistyö ja palvelut

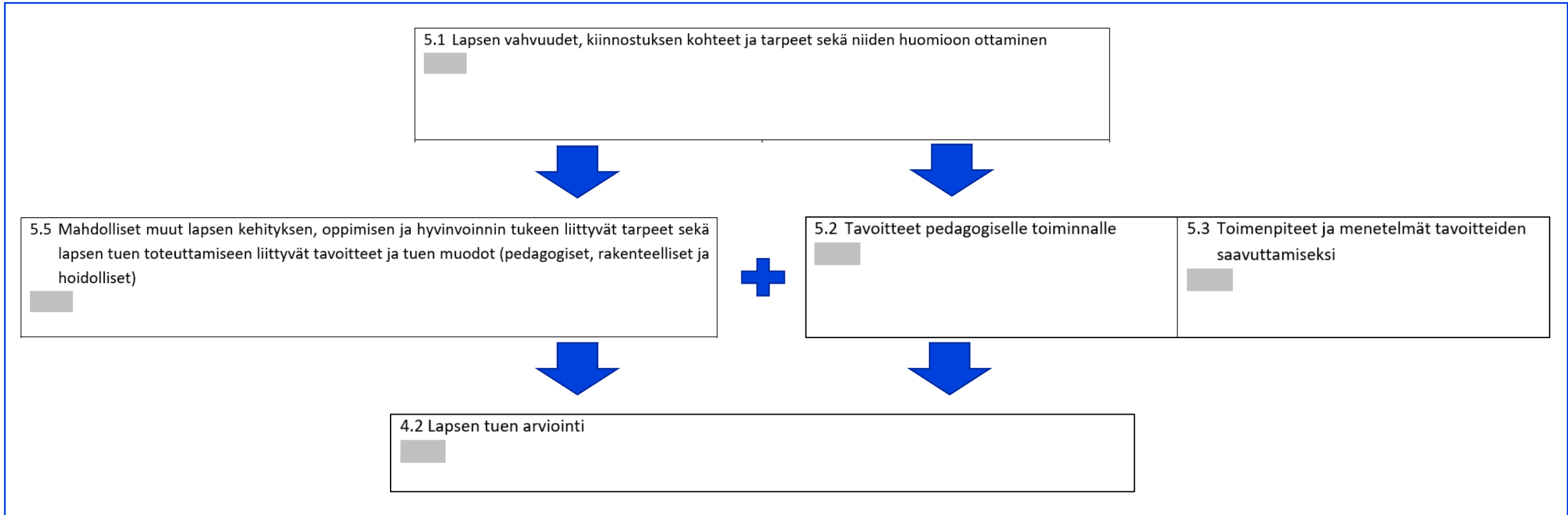
- yhteistyö lapsen ja huoltajan kanssa
- lapsen tuen toteuttamisen vastuut
- erityisasiantuntijoiden palvelujen käyttö
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden asiantuntijoiden antama ohjaus ja konsultaatio
- mahdollisten kuljetusten järjestelyt ja vastuut

Lisäksi kirjataan mahdolliset sosiaali- ja terveyspalvelut, kuten lapsen saama kuntoutus, jos se on olennaista lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisen näkökulmasta.

Tuen vaikuttavuuden arviointi

- tuen tarpeen, riittävyyden ja toteutumisen seuranta
- tuen muotojen vaikutusten arviointi, arvioinnin perusteella tehtävät johtopäätökset ja toimenpiteet sekä arviointiajankohdat

Lapsen tuen tarpeen arviointi lapsen vasussa

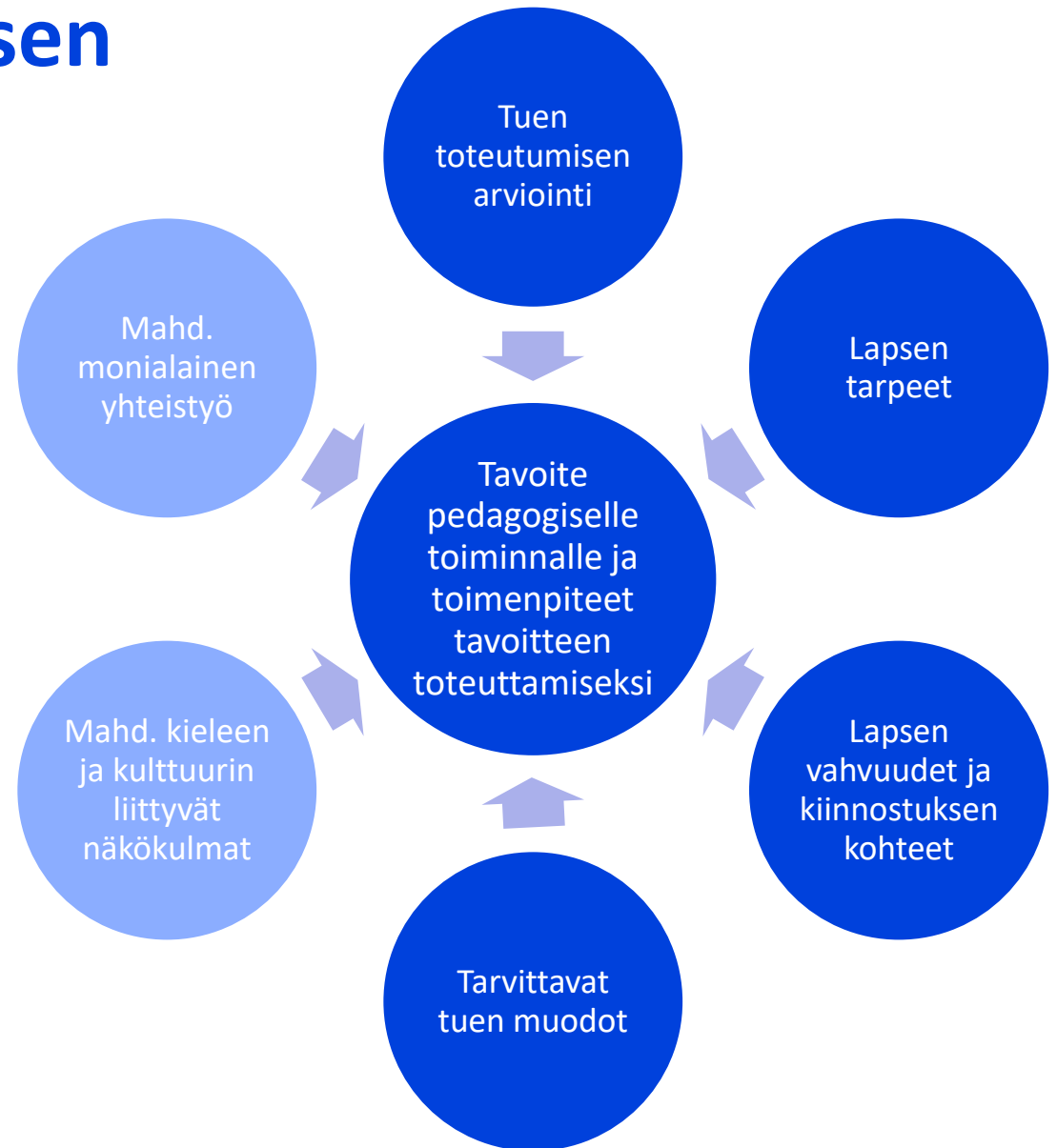
Pedagogista arviota ei ole tarpeen käyttää varhaiskasvatuksen tuen tarpeen arvioinnissa

Tavoitteen asettaminen lapsen tuen aikana

- Mikä tai mitkä ovat lapsen orastavia taitoja?
- Miten lapsen orastavia taitoja voidaan edistää ryhmässä?

→ Tavoitteen asettaminen auttaa jäsentämään tehtyjä havaintoja ja keskustelua; mikä on tällä hetkellä keskeisintä

→ Toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi ovat konkreettisia keinoja, jotta tavoite voitaisiin saavuttaa (voivat olla samoja tai osin samoja kuin tarvittavat tuen muodot)

Lapsen tarvitsemat tuen muodot ja tavoitteet - esimerkki suunnittelun etenemisestä

1. Mitä tuen muotoja lapsen yksilölliseen tarpeeseen vastaamiseksi tulee toteuttaa ryhmässä?
(jo käytössä olevat ja käyttöön otettavat)

5.5 Mahdolliset muut lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen liittyvät tarpeet sekä lapsen tuen toteuttamiseen liittyvät tavoitteet ja tuen muodot (pedagogiset, rakenteelliset ja hoidolliset)

2. Keskeisin/keskeisimmät oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tarpeet, joiden näkökulmasta tavoite asetetaan

Tavoitteiden ja toimenpiteiden sopimista ohjaa niin tuen tarve, kuin lapsen vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet.

5.2 Tavoitteet pedagogiselle toiminnalle

5.3 Toimenpiteet ja menetelmät tavoitteiden saavuttamiseksi

Lapsen tuen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi

Lapsen tuen tarvetta sekä tuen riittävyttä, tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta on arvioitava ja seurattava.

- Onko lapselle annettu tuki ja tuen muodot olleet toimivia ja riittäviä?
- Miten sovitut pedagogiset, rakenteelliset ja/tai hoidolliset tuen muodot ovat toteutuneet, ja mitkä ovat olleet niiden vaikutukset?
- Miten sovitut yhteistyökäytännöt ovat toteutuneet?

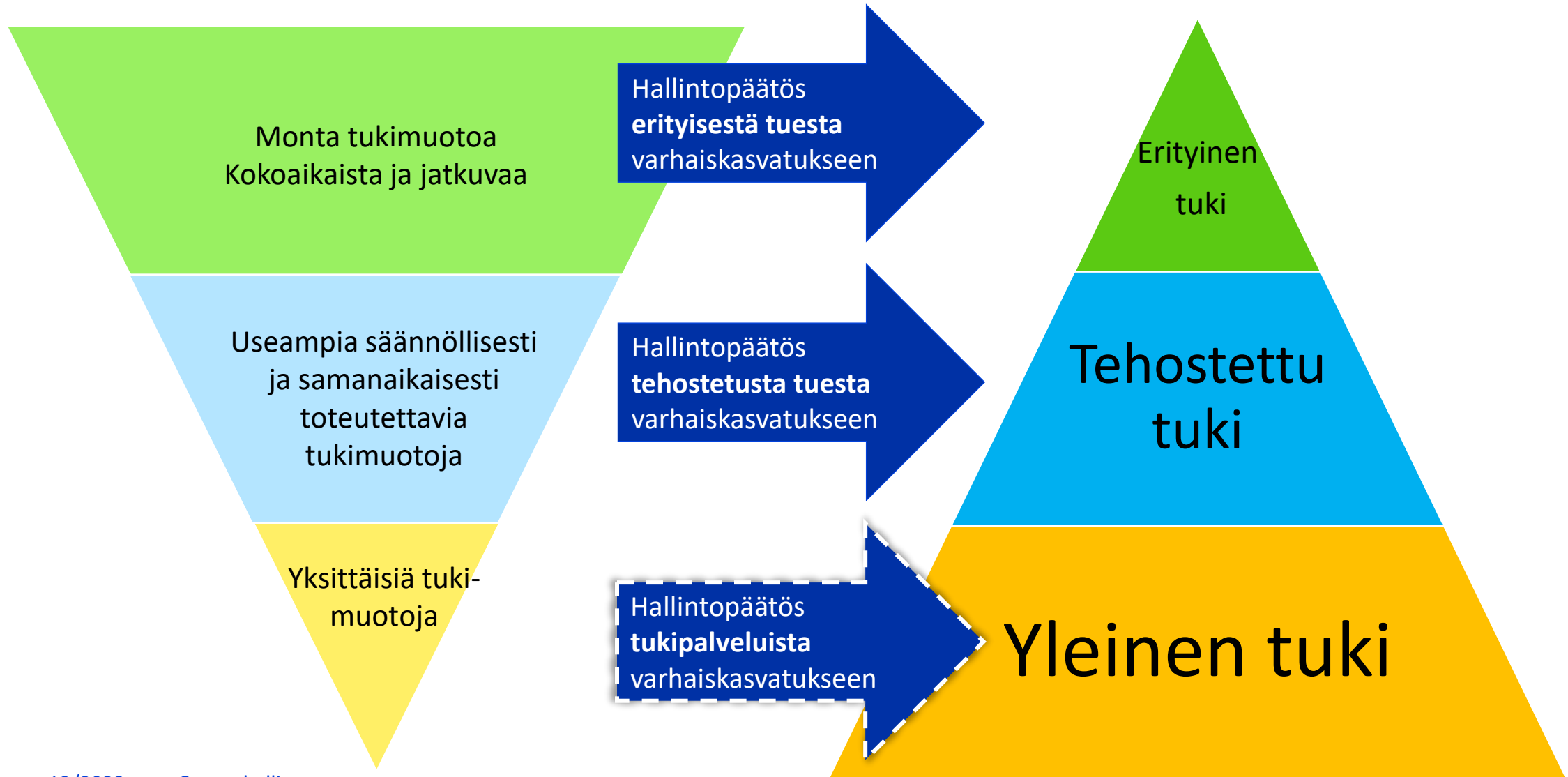
Tuen vaikuttavuuden arviointi sisältää

- kuvauksen toteutuneista tuen muodoista ja tukipalveluista
- tuen muotojen vaikuttavuuden arvioinnin ja suunnitelman niiden tarvittavasta kehittämisestä
- millaisista tuen muodoista lapsi hyötyy ja mitkä parhaiten toteuttavat yksilöllisesti lapsen etua

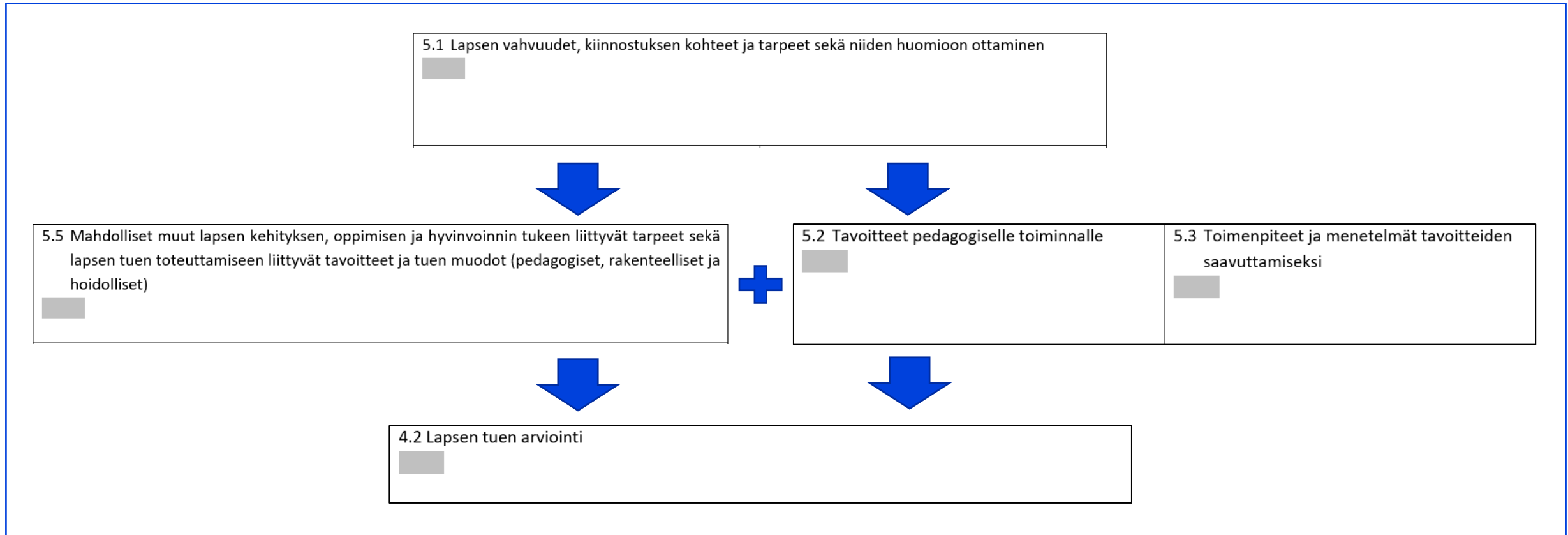
Esimerkki pedagogisesta kirjaamisesta lapsen vasuun

Lapsen vasun osio	Suunnitelman laadinta	Lapsen vasun osio	Suunnitelman tarkistaminen
Lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja tarpeet	Annin vahvuuksia ovat innostuminen uuden opettelusta, ja hän ottaa mielellään erilaisia rooleja leikissä. Pukeminen on Annille vaikeaa erityisesti silloin, kun hän on väsynyt tai ympärillä on muitakin pukemassa.	Lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja tarpeet	Anni havaitsee ja innostuu pienistä muutoksista. Uutena kiinnostuksen kohteena numeroiden luetteleminen ja numeromerkit (1-10), myös pelit alkaneet kiinnostaa.
Mahdolliset tuen muodot	Erilliset vaatekuvat Annin naulakkopaikalla auttavat keskittymään pukemiseen ja pilkkovat pukemisen pienemmiksi vaiheiksi. Otetaan käyttöön kuvapohja, jonka voi ottaa mukaan kuraeteiseen. Roolileikkivaatteita otetaan leikki-tilanteissa käyttöön.	Tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi Lapsen tuen arviointi	Sovitut toimenpiteet ovat olleet pääosin tehokkaita, joten niiden käyttöä jatketaan pukemistilanteissa. Jos kuvia ei ole jossain tilanteessa mahdollista käyttää, se vaikuttaa heti Annin toimintaan. Aikuisen tulee auttaa kuvajärjestyksen seuraamisessa.
Tavoitteet ja toimenpiteet	Pukemistaitoja harjoitellaan yhdessä Annin kanssa. Aikuisen ohjaa pukemistilannetta kuvilla ja kannustaa yrittämisestä.	Mahdolliset tuen muodot	Lisätään pukemiskuviin numerot. 10 pistettä ja papukaijamerkki tuttu sanonta kotoa; otetaan käyttöön kannustamisen tueksi, kun nähdään että Anni seuraa kuvajärjestystä.
		Monialainen yhteistyö	Konsultoitu toimintaterapeuttia toiminnan ohjauksen taitojen kehityksestä - saatu vinkkejä tilanteesta toiseen siirtymiseen (esim. roikkuminen ja vetäminen)
		Tavoitteet ja toimenpiteet	Pukemistaitojen harjoittelua jatketaan. Yksilöllinen kuvataulu käytössä sekä pukemis- että riisumistilanteissa. Kaikki ryhmän työntekijät käyttävät papukaijamerkkiä kannustamisessa

Varhaiskasvatuksen hallintopäätökset

Hallintopäätöstä tehtäessä hyödynnetään lapsen vasua

Näihin osioihin tehdyt kirjaukset ovat olennaisimpia, kun lapsen vasua hyödynnetään tehtäessä hallintopäätöstä tehostetusta tai erityisestä tuesta tai tukipalveluista.

LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN JATKUMO

Tarkennuksia lapsen tarpeiden mukaan

Valmistautuminen:
henkilöstön havainnot,
lapsen ja huoltajan näkökulmat

Suunnitelman laadinta

- Lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja tarpeet
- Tavoitteet pedagogiselle toiminnalle ja toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi
- Mahdolliset lapsen tukeen liittyvät asiat

Suunnitelman tarkistaminen

- Arvioidaan lapsen vasun toteutumista
- Tarkennetaan
 - Lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja tarpeet
 - Tavoitteet ja toimenpiteet
 - Lapsen tukeen liittyvät asiat

MONI-ALAINEN YHTEISTYÖ

LAPSEN VASU-KESKUSTELU

Huomioidaan ryhmän toiminnan suunnittelussa

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Osa 3 päättyy tähän

